

епохи в умовах бурного розвитку інформаційного общества розглядається як історичний ресурс, потребував збереження і повторного використання, і як нове напрямлення розвитку туристичної індустрії.

Ключевые слова: індустріальне насліддя, культурний туризм, індустріальні достопримечательности, музейний комплекс, інформаційне общество.

INDUSTRIAL HERITAGE IN MODERN INFORMATION SOCIETY PARADIGMS

Dychkovskyy Stepan – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor Director of the Institute of Practical Cultural Studies and Art Management the National Academy of Leadership in Culture and the Arts, Kyiv

The problem of the decline of traditional industrial territories and the updating of approaches to the preservation of different categories of heritage are considered, including the industrial monuments that have become the epitome of cultural identity of the old industrial regions. The material culture of the industrial age in the context of the rapid development of the information society is regarded as a historical resource that needed to be preserved and reused, and as a new direction for the development of the tourism industry.

Key words: industrial heritage, cultural tourism, industrial sites, museum complex, information society.

INDUSTRIAL HERITAGE IN MODERN INFORMATION SOCIETY PARADIGMS

Dychkovskyy Stepan – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor Director of the Institute of Practical Cultural Studies and Art Management the National Academy of Leadership in Culture and the Arts, Kyiv

The aim of this paper article is to consider the problem of the decline of traditional industrial territories and the updating of approaches to the preservation of different categories of heritage are considered, including the industrial monuments that have become the epitome of cultural identity of the old industrial regions. The material culture of the industrial age in the context of the rapid development of the information society is regarded as a historical resource that needed to be preserved and reused, and as a new direction for the development of the tourism industry.

Research methodology. To analyze the modern paradigms of industrial heritage in the information society.

Novelty. An industrial heritage preservation model has been developed that will focus on museums of science and technology, gradually taking on a modern look when local communities became the main force for the preservation of cultural and industrial heritage of small sites located at considerable distances from each other, but through their adaptive reuse and development of tourism, will help to revitalize cities.

The practical significance. The main purpose of industrial tourism is to provide the opportunity for the cognitive, aesthetic and emotional satisfaction of tourists of post-industrial time from communicating with the industrial heritage of previous generations, to the formation of its resource base is a complex issue that requires careful study. The interest of tourism researchers in this new type of tourism has generated a significant number of methodological approaches to the study of industrial tourism processes, the formation of scientific conceptual apparatus of this tourist area, options for structuring materials, classification of industrial objects to create an industrial-tourist product. Therefore, determining the prospects of theoretical and practical development of the industrial tourism resource base in Ukraine is an important area.

Key words: industrial heritage, cultural tourism, industrial sites, museum complex, information society.

Надійшла до редакції 2.05.2020 р.

УДК 069.536:7.01](046)

МУЗЕЙНА ЕКСПОЗИЦІЯ: ПРОБЛЕМИ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ПОНЯТТЯ У КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Бегаль Тетяна Олександрівна – аспірантка, Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ
<http://orcid.org/0000-0002-1032-8291>
DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v35i0.383>
tetiana.berezniuk@gmail.com

Проаналізовано культурологічну та музеєзнавчу терміносистему загалом. Приділено особливу увагу трактуванню і визначенню поняття «музейна експозиція». Системно розкрито експозиційне наповнення сучасного предметно-виставкового простору. Визначено, що музейна сучасна музейна експозиція являє собою штучно створену предметно-просторову систему, що відзначається поліструктурністю та охоплює архітектуру, музейні предмети, колекції, науково-допоміжні матеріали, тексти, інформаційні технології, цифрові ресурси, організовані відповідно до ідеї чи концепції просторової організації експозиційного середовища.

Ключові слова: культурний простір, культурологічна терміносистема, музейна термінологія, музейна експозиція, предметно-експозиційне середовище.

Постановка проблеми. Як відомо, базисом будь-якої успішної предметної діяльності є досконалість термінологічного апарату та терміносистеми загалом. Не є винятком і сучасна музейна практика, пов'язана з виставковою діяльністю та експонуванням музейних предметів. Наявність значної кількості експозицій різних рівнів, масштабів, тематичних спрямувань, зумовлюється відсутністю єдиних підходів до трактування поняття «музейна експозиція». Проблему становить і активна експозиційна діяльність, яка значно випереджає теоретичне дослідження та обґрунтування цього поняття. Для ефективної виставкової практики музеїв, галерей, інших виставкових майданчиків необхідним, на нашу думку, є розуміння поліструктурності музейної експозиції, цілісності окремих її елементів та їх значення у формуванні сучасного культурного простору загалом. А тому той факт, що поняття «музейна експозиція» потребує уточнення, не викликає сумнівів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематику музейної термінології висвітлюють у своїх працях українські дослідники-культурологи Р. Микульчик («Проблеми укладання словника-довідника термінології музейної справи», 2010), І. Фецько (Термінологія музейництва: формування, системно-структурна організація, термінотворення, 2015). Варті уваги обґрунтування окремих термінів музейної діяльності О. Перелигіної («До проблеми вживання терміна «експонат» у музеєзнавчій літературі», 2008), С. Руденка (Співвідношення понять «музейна пам'ятка» та «історичне джерело», 2009). Окремий пласт дослідження становлять словники термінів і понять, які пропонують різні трактування культурологічних термінів, зокрема і музейної експозиції. Серед них О. Климишин («Природничка музейна термінологія: словник-довідник», 2003), Р. Микульчик та П. Слободян («Словник-довідник термінології музейництва», 2010) тощо. Проте автори розкривають суть сформульованої вище проблеми частково, а трактування терміна «музейна експозиція», на нашу думку, не повністю відображає зміст та суть сучасного експозиційного середовища музею. У цьому полягає актуальність даного дослідження.

Мета статті – визначити та обґрунтувати поняття музейної експозиції у світлі культурологічних досліджень.

Серед завдань – розкрити експозиційне наповнення сучасного предметно-виставкового простору.

Для досягнення поставленої мети використано наступні методи дослідження: *метод історіографічного аналізу*, що дозволив здійснити огляд та критично осмислити культурологічні й музеологічні дослідження науковців з окресленої тематики; *історичний метод*, що дав можливість розглянути та прослідкувати трансформацію структури музейної експозиції в контексті розвитку культури; *системний метод*, відповідно до якого музейна експозиція розглядалась як єдина система, що активно розвивається і адаптується до вимог сучасності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Музеї як осередки духовності посідають особливе місце в культурному та духовному житті людства. Музей ХХІ ст. виходить за рамки «місця збереження автентичних предметів», їх вивчення, наукового документування та представлення. В процесі еволюції можливості і значення музейного закладу значно розширюються і він, як соціально-орієнтований інститут, переходить до вирішення широких програм і завдань, а також активно долучається до формування загального культурного простору як важлива його складова. Це створює можливість і необхідність розглядати музей з точки зору культурологічної науки. Становлення музеєзнавства як науки теж не можливе без усвідомлення причетності музею до формування соціокультурного середовища. Музеєзнавство як гуманітарна дисципліна сформулювала низку практичних принципів та підходів до розуміння й реалізації експозиційної, виставкової, науково-фондової діяльності. Проте формування понятійно-категоріального апарату та обґрунтування деяких теоретичних аспектів потребує виходу на більш широкий науковий простір – культурологічний.

Класики музейної діяльності пропонують різні визначення поняття музейної експозиції. Вперше ідеї про її природу висловив учений-музеолог Ф. Шміт. Дослідник одним із перших почав використовувати термін «експозиція» в музеєзнавстві (раніше термін вживався лише для окреслення мистецтвознавчих процесів). Тому, загалом, аналіз культурологічних та музеологічних праць першої пол. ХХ ст. дозволяє стверджувати, що в той період відбувається активне формування термінологічного апарату музейної діяльності, а музейна експозиція розглядається як система в основі створення якої лежить певний «вихідний мотив» [15; 138].

А. Михайловська у своїх дослідженнях визначала експозицію як «сукупність музейних предметів, підібраних за певною системою для огляду» [7; 14] Тоді як А. Разгон надає наступного визначення «експозиції»: «Основна форма музейної комунікації, освітні та виховні цілі якої здійснюються за допомогою демонстрації музейних предметів, організованих, пояснених і розміщених відповідно до розробленої музеєм наукової концепції і сучасними принципами архітектурно-художніх рішень» [10; 31]. На наш погляд, ці визначення не цілком задовільні, оскільки в першому випадку не вдається визначити різницю між «тимчасовою виставкою» та «музейною експозицією», а в другому не можливо

прослідкувати структуру музейної експозиції та з'ясувати її наповнення. Проте вищезгадані поняття цілком висвітлюють зміни і трансформації культурного середовища другої пол. XX ст., пов'язані з розвитком музейної комунікації та експозиційного дизайну. Таким чином специфіка музейної експозиції проявлялася у створенні специфічного музейного середовища, до якого долучається відвідувач та стає учасником процесу комунікації.

Сучасні підходи до визначення і розуміння музейної експозиції загалом повторюють досвід попередників. Так у словнику-довіднику Р. Микульчика та П. Слободяна – «музейна експозиція – частина музейного зібрання, виставлена для огляду, яка є результатом наукового опрацювання теми, специфічним твором, у якому різними способами створюється експозиційний образ певної тематики» [6; 67]. На думку Т. Галкіної, О. Петуної: «Експозиція – цілеспрямована, науково-обґрунтована демонстрація музейних предметів, пов'язаних єдністю змісту, композиційно організованих, прокоментованих, технічно і художньо оформлених, що в сукупності створюють специфічний (музейний) образ природних або культурних явищ і процесів» [1; 8].

Культуролог М. Рутинський стверджує: «Сучасне музеєзнавство під музейною експозицією розуміє цілісну предметно-просторову систему, у якій музейні предмети й інші експозиційні матеріали об'єднані концептуальними (науковим і художнім) задумом» [12]. Про важливість концепцій у створенні експозицій читаємо в статтях Кодексу музейної етики ICOM, де зазначено, що «експозиції і тимчасові виставки, реальні чи он-лайн, повинні відповідати визначеним призначенням, політиці і спрямованості музею...» (Кодекс музейної етики ICOM, п. 2).

Сучасна музейна діяльність в Україні регламентується законодавчими та підзаконними актами. Так, у розділі I Інструкції з організації обліку музейних предметів № 580 від 21.07.2016 р. надається наступне визначення музейної експозиції: «Експозиція – сукупність музейних предметів, їх копій, предметів і матеріалів науково-допоміжного фонду, виставлених для публічного огляду на тривалий термін, які складають цілісну предметно-просторову систему, в якій музейні предмети та науково-допоміжні матеріали об'єднані єдиним науковим і художнім задумом». У цьому визначенні експозиція обмежується лише окремими елементами сучасного виставкового простору – оригінальними предметами, їх копіями, науково-допоміжними матеріалами. На наш погляд, музейна експозиція відзначається поліструктурністю. Відповідно до цього, концептуально об'єднаними мають бути не лише предмети, що представлені до огляду. Приміщення або ж архітектурне рішення будівлі теж має відповідати і підпорядковуватися єдиному задуму чи концепції музею. Зокрема про важливість музейної архітектури згадує у своїх дослідженнях М. Майстановська: «Одним із завдань експозиційного мистецтва є комплексне створення концептуально зумовленого середовища, яке органічно включає в себе певне співвідношення ряду компонентів – експозиційного наповнення та тематики, архітектури та предметно-просторової стилістики, дидактичного матеріалу та технологічних режимів тощо [4; 10].

Як цілісну предметно-просторову систему розглядає експозицію науковець І. Яковець. Згідно з її трактуваннями, «музейна експозиція – це предметно-просторова система, в якій музейні предмети та інші експозиційні матеріали об'єднані концептуальним (науковим і художнім) задумом, організовані композиційно, забезпечені коментарем, технічно і художньо оформлені і у результаті створюють специфічний музейний образ природних і суспільних явищ» [16; 148]. У статті автор побіжно згадує експозиційну залу як експозиційний комплекс, що водночас належать до структури експозиційних матеріалів поряд із «замінниками» оригінальних предметів та науково-допоміжними матеріалами [16; 148]. Таким чином, із вищезгаданого не зовсім зрозуміла роль, відведена експозиційній залі. Можливо, автор мала на меті представити експозиційну залу як комплекс предметів, об'єднаних за змістом та створених за певною концепцією з точки зору просторового розвитку музею, або ж намагалася зазначити, що експозиційна зала та архітектурне рішення виставкового приміщення є частиною музейної експозиції (хоча так і не висловила цю думку у формулюванні поняття). Крім того, дослідниця не виокремлює в окрему категорію інформаційні технології, без яких у XXI ст. важко уявити розвиток будь-яких явищ та процесів. До прикладу, застосування в музейній практиці сучасної інформаційної системи КАМІС дозволяє виконувати каталогізацію експонатів, здійснювати підготовку експозицій і виставок та створювати інформаційні пошукові системи для відвідувачів тощо.

Найповнішим, на нашу думку, є поняття музейної експозиції, що наведено в словнику музейних термінів Ю. Ключко та адаптовано для українського читача з російської музейної енциклопедії. Згідно з ним, «експозиція музейна – основна форма презентації музеєм історико-культурної спадщини у вигляді штучно створеної предметно-просторової структури. Включає архітектуру, музейні предмети та їх колекції, відтворення музейних предметів (об'єктів), науково-допоміжні матеріали, спеціально створені твори експозиційного мистецтва, тексти, інформаційні технології тощо. Сучасна музейна експозиція є особливим синтетичним науково-художнім витвором,

який створюється відповідно до єдиного ідейного задуму, що визначає принцип відбору, групування та інтерпретацію предметів на основі наукового, сценарного і художньо-дизайнерського проектування експозиції» [13; 19]. Поняття є досить широким і розкриває різні аспекти експозиційної практики сьогодення. Проте, на наш погляд, сучасна експозиційна діяльність неможлива без використання цифрових технологій та ресурсів, які є невіддільним атрибутом сучасного суспільства. Застосування цифрових інновацій сприяє розширенню та розвитку музейного простору. Водночас важливу роль у її належному функціонуванні відіграє просторова організація експозиції, яка безумовно пов'язана з її ідейним наповненням або концепцією. Важливо розуміти здатність музейної експозиції об'єднувати в собі немало компонентів. Сукупність структурних елементів, які на наш погляд визначають зміст та суть музейної експозиції, наведемо в наступній таблиці (Рис. 1).

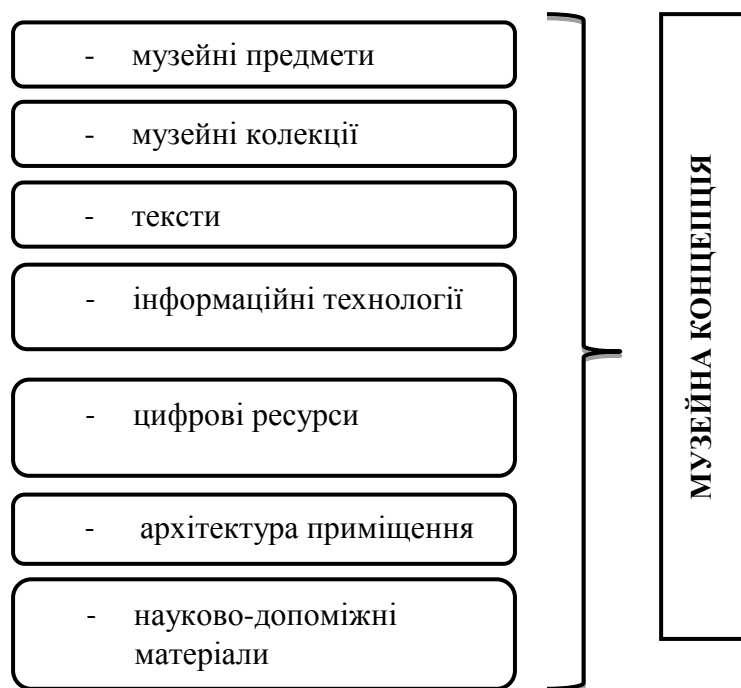

Рис. 1. Структура музейної експозиції

Багатоструктурність експозиції прослідковується і в контексті культурного розвитку людства. Як відомо, музейна експозиція, про яку, власне, можемо говорити починаючи від доби Відродження, набула окремих форм (галерея, кабінет, антикваріум, студіоло) та концептуально обґрунтованого публічного предметно-експозиційного простору в ренесансній культурі, науково-освітнього середовища в епоху Просвітництва та утвердилась як національно осмислене явище в культурі доби романтизму, яке з розвитком цифрових технологій та ресурсів активно перетворюється у віртуальне середовище і продовжує свій розвиток у напрямку використання технологій доповненої реальності, яка дозволить додавати до реального світу речей віртуальні об'єкти.

Висновки. Таким чином, на основі аналізу музеєзнавчої терміносистеми можемо стверджувати, що сучасна музейна експозиція є штучно створеною предметно-просторовою системою, що відзначається поліструктурністю та охоплює в собі архітектуру, музейні предмети, колекції, науково-допоміжні матеріали, тексти, цифрові ресурси, що організовані відповідно до ідеї чи концепції просторової організації експозиційного середовища. Проблематика сучасних підходів до інтерпретації поняття «музейна експозиція» полягає в ігноруванні історичних та культурологічних методів дослідження, які дозволяють прослідкувати її історичну еволюцію та розкривають її наповнення.

Перспективи досліджень полягають у подальших наукових пошуках та теоретичному обґрунтуванні проблематики музейної термінології.

Список використаної літератури

1. Галкина Т. В., Петунина, О. О. *Краткий словарь музейных терминов*. Томск: Изд-во Томск. гос. пед. ун-та, 2004.
2. Климишин О. С. *Природнича музейна термінологія: словник-довідник*. Львів : Держ. природознавчий музей НАН України, 2004.
3. Ключко Ю. М. *Музеєзнавство: словник-довідник*. Київ. НАКККиМ, 2013.

4. Майстровская М. Т. (1997). Музейная экспозиция: тенденции развития. *Музейная экспозиция: на пути к музею XXI века. (7–22)*. Москва: Росс. ин-т культурологи, 1997.
5. Микульчик Р. Проблеми укладання словника-довідника термінології музейної справи. *Українська наукова термінологія*. Київ: Наукова думка, 2010. С. 183–190.
6. Микульчик Р., Слободян, П. *Словник-довідник з термінології музейної справи*. Львів. Вид-во Львів. політехніки, 2012.
7. Михайловская А. И. *Музейная экспозиция: Организация и техника*. Москва: Совю Россия, 1964.
8. Міністерство культури України *Інструкція з організації обліку музейних предметів від 21.07.2016 № 580*. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1129-16#Text>.
9. Перелигіна О. До проблеми вживання терміна «експонат» у музеєзнавчій літературі. *Музей XXI ст.: актуальні проблеми сьогодення* (с. 82–88). Львів: Новий час, 2008.
10. Разгон А. М. Музеєведение как научная дисциплина. *Музеєведение. Музеи исторического профиля*. Москва: Высшая школа, 1988.
11. Руденко С. Б. (2009). Співвідношення понять «музейна пам'ятка» та «історичне джерело». *Вісник Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв*, 2009. Вип. 3. С. 63–67.
12. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. *Музеєзнавство. Словник основних музейних та екскурсійних термінів*. Відновлено з https://pidru4niki.com/12120124/kulturologiya/slovník_osnovnih_muzejnih_ekskursijnih_terminiv
13. Український національний комітет Міжнародної ради Музеїв. *Кодекс музейної етики ISOM*. Відновлено з <http://icom.in.ua/kodeks-muzejinoyi-etiki/>.
14. Фецько І. М. (2015). *Термінологія музейництва: формування, системно-структурна організація, термінотворення*: дис. канд. іст. наук. Львів: Львів. нац. ун-т. ім. І. Франка, 2015.
15. Шмит Ф. И. Музейное дело. Вопросы экспозиции. Ленинград. Academia, 1929.
16. Яковець І. О. Музейна експозиція: основні поняття та методи побудови. *Вісник Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв*, 2011. Вип. 1, С. 147–150.

References

1. Galkina, T. V., Petunina, O. O. (2004). *A short dictionary of museum terms*. Tomsk: Izdatelstvo Tomskogo gosudarstvennogo pedagogicheskogo universiteta. [in Russian].
2. Klymyshyn, O. S. (2004). *Natural museum terminology: reference dictionary*. Lviv: Derzhavnyi pryrodoznavchyi muzei NAN Ukrainy. [in Ukrainian].
3. Klyuchko, Yu. M. (2013). *Museum studies: dictionary-reference book*. Kyiv: NAKKKiM. [in Ukrainian].
4. Maistrovskaya, M. T. (1997). Museum exposition: development trends. *Muzeynaya ekspozitsiya: na puti k muzeju 21 veka. (7–22)*. Moscow: Rossyyskyy instytut kulturologii. [in Russian].
5. Mykulchuk, R. (2010). Dictionary-reference book on museum terminology. *Ukrayinska naukova terminologiya* (s. 183–190). Kyiv: Naukova dumka. [in Ukrainian].
6. Mykulchuk, R., Slobodyan, P. (2012). *Problems of compiling a dictionary-reference book of museum terminology*. Lviv: Vydavnytsvo Lvivskoyi politekhniki. [in Ukrainian].
7. Muxaylovskaya, A. Y. (1994). *Museum exposition*. Moscow: Sovetskaya Rossyya. [in Russian].
8. Ministry of Culture of Ukraine (2016). *Instruktsiya z organizatsii i obliku muzeynykh predmetiv vid 21.07.2016 №580*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1129-16#Text>. [in Ukrainian].
9. Perelygina, O. (2008). The issue of using the term "exhibit" in the museum literature. *Muzey 21 stolittya: aktualni problem sogo dennya* (p. 82-88). Lviv: Novyi chas. [in Ukrainian].
10. Razgon, A. M. (1988). Museology as a scientific discipline. (7-34). *Muzeyvedenye. Muzey istoricheskogo profilya*. Moscow: Vyschaya shkola. [in Russian].
11. Rudenko, S. B. (2009). Correlation between the concepts of "museum monument" and "historical source". *Visnyk Derzhavnoyi akademiyi kerivnykh kadrov kultury i mystetstv*, 3, 63-67. [in Ukrainian].
12. Rutynskyi, M. J., Stetsiuk, O. V. (2008). *Museum studies. Dictionary of basic museum and excursion terms*. Retrieved from https://pidru4niki.com/12120124/kulturologiya/slovník_osnovnih_muzejnih_ekskursijnih_terminiv. [in Ukrainian].
13. Ukrainian National Committee of the International Council of Museums. *Kodeks muzejnoyi etyki ISOM*. Retrieved from <http://icom.in.ua/kodeks-muzejinoyi-etiki/>. [in Ukrainian].
14. Fetsko, I. M. (2015). *Terminology of museology: formation, system-structural organization, term formation* (Candidate's thesis). Lvivskyi universytet. Lviv. [in Ukrainian].
15. Shmyt F. Y. (1929). Muzeinoe delo. Voprosy ekspozitsyy. Lenynhrad. Academia. [in Russian].
16. Yakovets, I. O. (2011). Museum exposition: basic concepts and methods of construction. *Visnyk Kharkivskoyi derzhavnoyi akademiyi dyzainu i mystetstv*, 1, 147–150. [in Ukrainian].

МУЗЕЙНАЯ ЭКСПОЗИЦИЯ: ПРОБЛЕМЫ ИНТЕРПРЕТАЦИИ ПОНЯТИЯ В КУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ

Бегаль Татьяна Александровна – аспирантка, Киевский национальный университет культуры и искусств, г. Киев

Проанализировано культурологическую и музеєведческую терміносистему в целом. Уделено особое внимание трактовке и определению понятия «музейная экспозиция». Системно раскрыто экспозиционное

наполнение современного предметно-выставочного пространства. Определено, что современная музейная экспозиция представляет собой искусственно созданную предметно-пространственную систему, которая отмечается полиструктурностью и включает в себя архитектуру, музейные предметы, коллекции, научно-вспомогательные материалы, тексты, информационные технологии, цифровые ресурсы, организованы в соответствии с идеей или концепцией пространственной организации экспозиционной среды.

Ключевые слова: культурное пространство, культурологическая терминосистема, музейная терминология, музейная экспозиция, предметно-экспозиционная среда.

MUSEUM EXPOSITION: PROBLEMS OF INTERPRETATION OF THE CONCEPT IN CULTURAL RESEARCH

Behal Tariana - postgraduate student, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv

The culturological and museological terminology system is analyzed and considered in general. The special attention is paid to a treatment and definition of "museum exposition". It is defined that a contemporary museum exposition is an artificially created subject-dimensional system that characterized by polystructurality and includes architecture, museum subjects, collections, scientific-secondary materials, texts, informational technologies, digital resources which are organized according to the idea and concept of dimensional organization of exposition environment.

Key words: cultural space, culturological terminology, museum exposition, museum terminology, subject-exposition environment.

UDC 069.536:7.01](046)

MUSEUM EXPOSITION: PROBLEMS OF INTERPRETATION OF THE CONCEPT IN CULTURAL RESEARCH

Behal Tariana – postgraduate student, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv

The aim of the article is to define and justify the definition of museum exposition based on the analysis of culturological and museological terminology system; to reveal an exhibitional package of contemporary subject-exhibition space.

Research methodology. The following methods were used for achieving the research goal: method of historiographical analysis, which allowed to review and critically comprehend the culturological and museological research of scientists on the outlined topics; historical method that enabled to consider and follow the transformation of museum exposition; systemic method according to which a museum exposition was used as a united system that actively develops and adapts to modernity requirements.

Results. A museological terminology system is analyzed and considered in general. The special attention is paid to a treatment and definition of "museum exposition". It is defined that a contemporary museum exposition is an artificially created subject-dimensional system that characterized by polystructurality and includes architecture, museum subjects, collections, scientific-secondary materials, texts, informational technologies, digital resources which are organized according to the idea and concept of dimensional organization of exposition environment.

Novelty lies in that exhibitional package of contemporary subject-exhibition space is systemically revealed for the first time. The content and essence of a definition of «museum exposition» are clarified.

The practical significance. The key results of the research can be used for searching the new ways of development and expansion of museum exposition.

Key words: cultural space, culturological terminology, museum exposition, museum terminology, subject-exposition environment.

Надійшла до редакції 3.10.2020 р.

УДК 069(477)

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАПОВІДНИКУ «ХОРТИЦЯ». СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК

Ольговський Сергій – кандидат історичних наук, професор кафедри музеєзнавства та історико-культурних цінностей, Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ;
<https://orcid.org/0000-0002-8677-9312>

DOI <https://doi.org/olgovskiy@online.ua>

Пустовалов Василь – аспірант кафедри музеєзнавства та історико-культурних цінностей, Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ;
<https://orcid.org/0000-0001-7479-3777>
vskutafin@gmail.com